

skulle, derom är jag öfvertygad, utgöra en välsignelsebringande fortsättning i den mildare rigtning vid bestämmande af straff, hvori både Konung och Riksdag på senare tiden inslagit. Ej får man dock hoppas, att alla de felande härigenom skulle återvända såsom nyttiga medlemmar af samhället, men om också blott ett fåtal af dem derigenom räddas från vidare felsteg, vore dock ett *stort* mål vunnet.

På grund af hvad jag nu anført får jag vördsamt föreslå:

att Riksdagen för sin del bifaller den förändring i 18 § af 20:de kapitlet strafflagen, att den hänvisning om förlust af medborgerligt förtroende för brott enligt 1 § af samma kapitel, hvilken i samma 18 § är föreskrifven, uteslutes.

Om remiss till vederbörligt Utskott anhålles.

Stockholm den 22 Januari 1877.

I. Asklöf.

N:o 17.

*Af Herr **Th. Strömberg:** Om anslag till tekniska söndags- och aftonskolan i Eskilstuna.*

Att den tekniska söndags- och aftonskolan i Eskilstuna, som redan länge varit huggad med understöd af allmänna medel, genom Kongl. Maj:ts nådiga framställning äfven nu blifvit Riksdagen anbefald till erhållande af ökad anslag är tvifvelsutän till stor tillfredsställelse icke allenast för hela det samhälle, som för skolans bestånd underkastar sig icke obetydliga uppoffringar, utan särskildt för den industriidkande ungdom och de yrkesmän, som i denna anstalt ega den enda för dem tillgängliga bildningskällan. Dess verksamhet, såsom sådan, har af sakkunnige män blifvit fördelaktigt bedömd, och det ständigt ökade lärjungantalet vittnar om stigande förtroende. Då härtill lägges, att många af de i näringarne anstälde ynglingar, som genomgått fullständig kurs vid skolan, kunnat med fördel tillgodogöra sig de der inhemtade kunskaperna och på ett hedrande sätt fortgå i sin praktiska verksamhet, så synas statens och kommunens uppoff-

ringar för denna läroanstalt vara fullt rättfärdigade. Det är just ock detta förhållande, som inger mig den förhoppning, att skolan skulle kunna finnas värdig en ännu i någon mån ökad omsorg från statens sida.

Erfarenheten har nemligen visat, att brist på tillfälle till undervisning i något främmande språk, för den från läroanstalten utgående yrkesmannen, menligt inverkat på hans mångsidigare utveckling, i det han å ena sidan varit förhindrad att taga någon som helst kännedom om den, yrkena berörande, rika utländska litteratur, som blott i jämförelsevis ringa mån öfverflyttas på vårt språk och, å andra sidan, om tillfälle att besöka främmande länder kan honom beredas, han likväl måste i det väsentligaste gå miste om fördelarne af en sådan resa, som endast för den i det främmande språket något hemmastadde kan blifva ett verkligt bildningsmedel. Då nu ifrågavarande läroanstalts styrelse dels genom litande till de medel, som af Riksdagen för sådant ändamål blifvit ställda till Kommerskollegii förfogande, dels genom fonder och donationer, ämnade "till understöd åt yngre manufakturister, som genom utrikes resor önska vinna förkofran i sina yrken", är i tillfälle att tid efter annan utdela ett resestipendium, så blifver läroanstaltens oförmåga att för en sådan yrkesresa göra sin elev äfven i språkligt hänseende väl beredd desto mera påfallande. Att på egen bekostnad söka en sådan för dem nödig språkkunskap, derifrån äro ock skolans lärjungar, i de allra flesta fall, förhindrade genom sin medellöshet. Jag har derföre vågat tro, att införande af något främmande språk såsom undervisningsämne i denna läroanstalt skulle vara till stor båtnad för den ungdom, som för sin utveckling uteslutande är dertill hänvisad. Ledd af det upplysta omdöme, hvarmed den af Kongl. Maj:t i nåder utsedda komité för ordnandet af den lägre tekniska undervisningen i riket i sitt underdåniga betänkande af den 21 November 1874 uttalar sig angående undervisningen i främmande lefvande språk vid de tekniska elementarskolorna, vill jag dock icke föreslå införande af detta ämne vid den nu ifrågavarande läroanstalten såsom *obligatoriskt*, utan finner, i likhet med hvad nämnda komité föreslagit med afseende på andra tekniska skolor, lämpligast att skolans styrelse, genom ett för detta ändamål lemnadt anslag, sättes i tillfälle att med lämplig person träffa aftal om meddelande af undervisning i åtminstone ett af de lefvande språken för de elever, som önska af sådan undervisning sig begagna, och detta under tider, då ingen annan öfning i skolan pågår.

På grund af hvad jag sålunda anfört, och för att i detta hänseende bringa skolan till likställighet med öfriga tekniska elementarläroverk i riket, vågar jag föreslå:

att Riksdagen, utöfver det anslag till den tekniska söndags- och aftonskolan i Eskilstuna, som äskas i Kongl. Maj:ts nådiga framställning i detta ärende, ville, i likhet med hvad för sådant ändamål utgår till de tekniska elementarläroverken

i riket, för sin del bevilja denna skola ett årligt anslag af 400 kronor, att ställas till skolstyrelsens förfogande, för att bereda skolans i allmänhet fattiga elever undervisning i det lefvande språk, som kan anses för deras förkofran, hvar och en i sitt yrke, nödigast.

Om remiss till vederbörligt Utskott anhålles.

Stockholm den 24 Januari 1877.

Th. Strömberg.

N:o 18.

*Af Herr **H. L. Rydin:** Dels om tillägg till 5 kap. 3 § strafflagen, dels ock om underdånig skrifvelse angående inrättande af särskilda fängelser för minderåriga straffångar, som ej fyllt 18 år.*

Uti den till 1873 års Riksdag afgifna berättelse gjorde Riksdagens Justitieombudsman frågan om vårt fängelseväsendes förbättring till föremål för en särskild framställning med anledning af en under föregående året utkommen förtjenstfull skrift, som afhandlat orsakerna till återfall i brott. I likhet med författaren till denna skrift framhåller Justitie-ombudsmannen bland annat, såsom en väsentlig brist i vårt straffväsende, att den unge förbrytaren (under 20 år) undergår likartad bestraffning som den äldre, i stället för att underkastas en speciel straffbehandling i särskilda för de unga afsedda förbättringsanstalter, hvarjemte påpekas, huruledes straffpåföljden, medborgerligt förtroendes förlust, har ett väsentligt hinder för hans räddande åt samhället såsom en nyttig medborgare.

Efter väckta motioner företog Riksdagen denna fråga jemte öfrigt, som blifvit anmärkt om svenska fängelseväsendets brister, till behandling och afgaf dels det förslag till ändring af strafflagen 2 kap. 19 §, hvarigenom den tid, för hvilken medborgerligt förtroendes förlust ådömes, kan nedsättas till ett år, dels ock en underdånig skrifvelse af den 24 Maj 1873, hvari Riksdagen hos Kongl. Maj:ts an-